

De danske Statsbaner.
Hovedarkitekten.
1916.

Sag Nr. 10.

Særlige Betingelser

for

Opførelse af Enkelt-Bolig

for

Portør eller Banearbejder.

København.

Trykt hos J. D. Qvist & Komp. (Ejnar Levison).

1916.

Særlige Betingelser

for

Opførelse af Enkelt-Bolig for Portør eller Banearbejder.

1.

Arbejdet omfatter:

Opførelse af ..... Tjenesteboliger med Tillæg af alle Materialier, Stilladser, Redskaber og Transporter m. m., som er nødvendige til Arbejdets Udførelse, med Undtagelse af:

- 1) Afløb udenfor Bygningen
- 2) Kakkellovne, Komfur og Vaskekedel med dertil hørende Røgrør og Gulvplader
- 3) Pumpe med Tilbehør,

men det paahviler Entreprenøren at lade disse Dele opmure paa Plads samt at anbringe Gulvpladerne.

2.

Materialierne skal leveres og Arbejderne udføres i Overensstemmelse med:

- 1) De 2 udfærdigede Tegninger.
- 2) Nærværende særlige Betingelser og Beskrivelse.

- 3) »Almindelige Betingelser for Arbejder og Leverancer. Udfærdiget af Ministeriet for offentlige Arbejder, Juni 1915.
- 4) »Fælles-Betingelser for Udførelse af Arbejder for Statsbanernes Baneafdeling» af August 1915.

3.

Tilbudsgiveren maa selv opmaale og udregne baade Material- og Arbejdsydelse. Hvis noget er ham uklart, da maa han, forinden han indsender sit Tilbud, ind hente de fornødne Oplysninger paa..... Kontor,.....

4.

Mindre Arbejder, som ikke udtrykkelig er nævnte i denne Beskrivelse, men som efter Tilsynets Skøn maa betragtes som hørende til Arbejdets Fuldstændiggørelse, skal udføres af Entreprenøren, uden at der herfor tilkommer ham nogen Erstatning.

5.

Senest 8 Dage efter Tilbudets Approbation kan Arbejdet forlanges paabegyndt, og derefter fremmes det saaledes, at det hele Arbejde er fuldført, og Boligen kan tages i Brug senest..... Uger efter, at Tilsigelsen er givet.

6.

Tilbud udfærdiges paa særlig Blanket, der udleveres de Steder, hvor Tegninger er fremlagt til Eftersyn.

Fundamenter og Murarbejde.

Der udgraves for Fundamenter samt Kælderrum under Spisekammeret i de paa Tegningen viste Dybder. Indenfor Ydermurene skal al Madjorden fjernes; den udgravede Jord udjævnes og faststamper i Bygningen og paa Byggepladsen eller henlægges efter nærmere Anvisning paa Byggepladsen. Mulig manglende Fyld tilvejebringes af Statsbanerne og henlægges i Nærheden af Byggepladsen, men Entreprenøren skal bringe Fylden paa Plads samt jævne og faststampe den.

Fundamenterne støbes af Beton i Blanding 1:5:10. Der kan anvendes Murstensskærver, Blandingsskærver (2—6 cm) eller Singels, og i Fundamenterne kan der som Fyldemasse indstøbes Granit eller Flintesten af indtil 24 cm Tværmaal, men det skal i saa Tilfælde nøje iagttages, at hver Sten er helt omgivet af Beton. Fundamentbredden for Skillerum skal overalt gaa 8 cm udenfor Murene til hver Side. Hvis Udgravningens Sider ikke kan staa, eller hvis Fyld mangler, maa der anvendes Flager for Støbningen. Fordrer Grunden en anden Fundering, bestemmes denne af Tilsynet, og Mer-ydelserne betales i Henhold til Tilbud. Al eventuel Vandlænsning ved Funderingen paahviler Entreprenøren. Paa de anviste Steder skal der i Fundamenterne afsættes Aabninger til Indlægning af Rørledninger og Ventiler.

Betongulve i Blanding 1:4:8 lægges i Kælderrum under Spisekammeret og i samtlige Rum i Udhuset. Gulvet i Vaskerum gives Fald til Afløb. De nævnte Betongulve skal være 12 cm tykke og forsynes derefter med 2 cm tykt Pudslag af Blanding

1:2. I Stueetagens øvrige Rum lægges Betongulv af Blanding 1:5:10 af 12 cm Tykkelse. Der henmures et Skifte haardtbrændte Mursten i Bastardmørtel 1 + 2 for hvert Gulvtømmer; i Skiftet afsættes Aabninger for Ventilation efter nærmere Anvisning.

Alle Materialer til Beton og Mørtel, heri ogsaa indbefattet Kalkmørtel, skal maales til hver Blanding, og Tilberedningen skal foregaa saa omhyggeligt, at Blandingen bliver absolut ensartet.

Trappetrin ved Yderdørene støbes som vist med Fundament i Forbindelse med Bygningens Fundament. Det øverste Trin fortsættes gennem hele Murtykkelsen indtil Bagkanten af Muren og støbes af Beton 1:3:6, med 2 cm Granitskærver og forsynes med 2½ cm tykt Pudslag af Cementmørtel 1:1. Der faststøbes et Skrabejern i underste Trin ved Indgangene til Boligen.

Cementen skal være et af Statsbanerne anerkendt Mærke af dansk Fabrikat og mindst svare til den tekniske Forenings Normer. Stenslag, Skærver og Singels skal være fri for Indblanding af Stenmel, Jord, Grus, Ler, Sand eller deslige og kan, om det ikke er Tilfældet, af Tilsynet forlanges harpede eller vaskede.

Grus og Sand skal være skarpt og frit for Ler, Jord og Plantedele samt maa til Murarbejdet ikke være saltholdigt.

Mursten skal indtil Underkant af Gulvtømmer og i Skorstensrør være haardtbrændte. Til alt øvrigt Murværk anvendes helbrændte Sten. Alle Mursten skal være velformede og fuldkantede, fri for

Kalk og Flint, og Brudet skal vise en ensartet, velforarbejdet Masse. Til Façaderne anvendes røde haandstrøgne Sten. Forinden Arbejdet paabegyndes, fremskaffes Prøver af Sten til Antagelse.

Kalk skal være fra et af Statsbanerne anerkendt dansk Kalkværk og være friskbrændt.

Hele Kalkforbruget skal være læsket i Kule senest 14 Dage efter Dagen for Tilbudets Antagelse.

Til Læskningen skal anvendes fersk Vand.

Kalken skal i Kulen være tildækket med et 15 cm tykt Lag Grus.

Den i Kulen fjernest liggende Kalk skal benyttes til Pudsearbejdet.

Murene opføres i Lod og efter Snor med vandrette Skifter og lodrette Stødfuger; i modsat Fald kan Tilsynet paa et hvilket som helst Tidspunkt under Arbejdets Gang fordre det ændret. Forbandt i blank Mur skal være Krydsforbandt. Alle Leje- og Stødfuger skal være fuldstændig udfyldte med Mørtel. Skillerum opføres samtidig med Ydermurene, og staaende Fortanding maa ikke finde Sted under Opmuringen.

Fugningen udføres som skrabe Fuger (1 Del læsket Kalk, 2 Dele Bakkegrus), efter at Fugerne er omhyggeligt udskrabe til 1½ cm Dybde og Murfladerne udvandede og tilbørligt rensede med fortyndet Saltsyre.

Skorstenspiberne behandles paa samme Maade som Façaderne og afdækkes med et 4 cm tykt Lag Cementmørtel 1:1.

Ydermure opføres, som Tegningen viser, dels af fuld Mur, dels af hule Mure med ½ Stens tyk

Formur og $\frac{1}{2}$ Stens tyk Bagmur og imellem disse et ca. 8 cm bredt Luftrum, saaledes at Murtykkelsen bliver ialt ca. 32 cm.

Traadbindere til Sammenbinding af hul Mur skal udføres af galvaniseret Jerntraad Nr. 5; de skal være 20 cm lange med 2 Stk. 10 cm lange vinkelret ombukkede Ender. Binderne indmures i hvert andet Skifte i en indbyrdes Afstand af højst 50 cm.

Ved alle Hjørner skal der i hvert andet Skifte anbringes Staaltraadsbindere i begge Mure.

Ved Dør- og Vindueskarme skal i hul Mur anbringes Murstensbindere.

Under Murlægterne skal de to nærmeste Skifter sammenmures til fuld Mur.

Hvor Sammenmuring af Yder- og Indermur finder Sted, vil Væggene indvendig være at berappe og asfaltere under Vægpuksen. Dette gælder dog ikke for Udhusets Vedkommende.

Den i den hule Mur nedfaldende Mørtel skal udrenses gennem Aabninger i Sökkelen, der dannes ved, at hver 3. eller 4. Løber udelades i et Skifte, og først naar Muren skal pudses, indmures de manglende Sten.

Saafermt Brøndgavningen ikke indgaar i Entreprisen, skal der ved Statsbanernes Foranstaltning skaffes Vand fra en Brønd. Hvad Entreprenøren maatte ønske af Vandledninger til Arbejdet maa han selv foranstalte og bekoste.

Stik og Skorstenspiber mures i Bastardmørtel (1 Del Kalkmørtel og 1 Del Cementmørtel 1:3).

Til Muring af Stik anvendes Bueskiver med Pilhøjde efter Tilsynets Anvisning.

Isolering af 3 mm tykke Skiferplader indlægges i alle Mure i Højde med Underkant af Gulvtømmer og i Murenes fulde Bredde. Sammenstødene skal dække mindst 15 cm over hinanden. Isoleringen henlægges i Cementmørtel.

Til Ventilation under Gulvene sørges for de fornødne Aabninger i Skillerum og i Skiftet under Gulvtømmeret efter Tilsynets nærmere Anvisning. Fra de paa Tegningen viste 3 Ventileringer i Fodpanelet føres Kanaler ned til Rummet under Gulvene.

Udvendige Dør- og Vindueskarme indmures samtidig med Murenes Opførelse. Til indvendige Døre afsættes Huller efter indskrevne Maal paa Tegningen. Over indvendige Døraabninger anbringes 5 cm Planker, liggende 10 cm paa Mur i begge Ender. For Dørene indmures 2 Stk. Træklodser for hver Karmside, de skal være af en Fuges Tykkelse, 10 cm brede og i Længden svarende til Murtykkelsen.

Murankre (Ankre med fornødne smedede Søm og Kramper) anbringes paa alle Gavlbjælker og iøvrigt paa hveranden Bjælke. Af Gavlankre anbringes ialt 5 Stk. Til Fastholdelse af Rem ved indvendig Trappe anbringes et 1,5 m langt Anker i Gavl. Murankrene males med Cementvælling og indmures i Cementmørtel.

Udvendige Gesimser udkrages efter Detailtegningen.

Soklerne, der grovpudses i Cementmørtel 1:1, skal ligge i Plan med Murene.

Skorstensrør og Emrør berappes og aftrækkes

glat indvendig. Der indmures to Renselaager i hver Skorsten og Emklap i Emrør. Udhusskorstenen forsynes med et 23 cm glaseret Rør.

Skorstenspiberne mures med $\frac{3}{4}$ Stens Vanger indtil 3 Skifter over Rygningsstenene og trancerer derfra til $\frac{1}{2}$ Stens Vanger.

Kakkelovne, Komfurer og Vaskekedel med Rør, Rørbøsninger og Gulvplader leveres af Statsbanerne, men Entreprenøren skal opsætte dem med Tillæg af fornødne ildfaste Materialer.

Indvendige Murflader i Vaskerum, Redskabs- og Brændselsrum samt Kælder- og Loftsrums afkastes og hvidtes 2 Gange, medens alle øvrige Murflader pudses. Vægge i Retirade grovpudses og hvidtes 2 Gange.

Alle Lofterne i Stuehuset samt i Vaskerum og Retirade røres og pudses samt hvidtes 2 Gange. Ligeledes Underside af Trappeløb.

Den lodrette Forskalling i Loftsværelset røres og pudses. De dobbelte Bræddeskillerum om Spisekamret røres og pudses paa begge Sider. Hvor Bræddeskillerummene støder til Mur anbringes galvaniseret Traadvæv. Al Pudsning eller Afkostning paa Loftet hvidtes 2 Gange. Til Røring maa kun anvendes prima Rørvæv med galvaniserede Søm med 10 cm Afstand. Ved alt Pudsearbejde skal det første Lag Puds paaføres ved Udkastning.

I Vaskehusgulvet anbringes et Afløb bestaaende af en Støbejernsskaal med fastskruet Metalrist. Afløbsskaalen anbringes i Muffen af et 10 cm gl. Lerrør med Vandlaas.

Kloakledninger udenfor Huset er Entreprenøren uvedkommende.

Vinduerne anbringes 4 cm bag ved ren Mur.

Ved Loftsvinduer i Gavle udkrages Konsoller for Blomsteraltaner (se Detailtegningen).

Skifersaalbænke anbringes under alle Vinduer af 1 cm tykke og 14 cm brede Skiferplader.

Indskudsler i ca. 5 cm Tykkelse henlægges overalt paa Loftsforskallingen i Stuehuset. Bræderne afdækkes forinden med Gulvpap.

Taget dækkes med danske, røde prima Fals-tagsten af hollandsk Model efter antagen Prøve. Hver 5. Sten skal være forsynet med Øje paa Bagsiden og fastbindes til Lægten med galvaniseret Traad. Til Rygninger og Grater anvendes glatte Rygningssten. Det maa iagttages, at Lægtingen indeles saaledes, at der ved Rygning og Tagskæg kan anvendes Sten i hel Længde, og at Overlægget bliver mindst 9 cm. Tagfladerne understryges med Mørtel af 1 Del Cement og 1 Del Kalk (fed, slagen Kalk). Mørtelen skal trykkes omhyggeligt ind i alle Fuger og Samlinger. Samme Mørtel anvendes til Henlægning af Rygningssten og Gratsten.

Tagvinduer anbringes efter Anvisning af Tilsynet og i det paa Tegningen viste Antal.

Stenene indhugges efter Snor; ved Grater og Skotrender tilhugges eller Stenene saaledes, at Kanterne bliver lige og parallelle.

Al Efterpudsning besørger af Entreprenøren.

Tømrerarbejde.

Tømmeret i Bjælkelag og Tagværk skal være 1. Sort Fyrre- eller Grantømmer. Murlægterne skal være krydsskaarne, Gulvunderlagene af hugget 12×12 cm Fyrretræ. Tømmeret skal være sundt, vinterfældet og af bedste Behugning. Det huggede Tømmer skal være saa fuldkantet og holde de paa Tegningen og i Beskrivelsen givne Maal saa fuldt, som det i Handel og Vandel er almindeligt for prima Vare. Afbindingen skal være omhyggelig og i enhver Henseende efter Tilsynets Forlangende og Anvisning. Udvekslingerne forstærkes overalt med Spidsklammer. Hvor der er vist Rem, sadles Spærene over denne og fastgøres med 16 cm Spiger. Iøvrigt tappes Spærene i Bjælkehovederne. Der anbringes Opskalke af 4 cm Brædder i den viste Højde. Hvor Lægterne stødes, anbringes 2 Opskalke ved Siden af hinanden.

Der maa ikke findes Bark paa Tømmer eller Brædder.

Bjælkeender i Mur samt den Side af Gavlbjælker, som vender mod Mur, stryges med Carbolineum. De indmurede Bjælkeender beklædes med Tagpap Nr. 0.

Gulvunderlag lægges som vist paa Tegnene og stryges paa alle 4 Sider med Carbolineum samt beklædes paa Undersiden med Tagpap, ogsaa ved Enderne, og henlægges paa det under Murarbejdet nævnte Skifte Mursten.

Der lægtes til Tagsten med 4×6 cm skaarne Lægter. Inddelingen udføres som nævnt under Murarbejdet. Der udskæres for de viste Tagvinduer.

Skotrender af 3,2 cm ru 2. Sort Brædder, 20 cm brede til hver Side, lægges forsænkede over Kehlspar.

Indskud af $2\frac{1}{2}$ cm Brædder anbringes i Bjælkelaget og Hanebaandene over Værelset paa Loftet i Stuehuset. I Tagskraaningerne ved Værelset paa Loftet udføres Indskud af 2,5 cm pløjede Brædder, der samles i Flager til at borttage ved Reparation af Taget.

Forskalling af $2\frac{1}{2}$ cm (1") tykke, almindelige sunde Forskallingsbrædder, til dels fuldkantede, 10 cm brede, anbringes paa Undersiden i Bjælkelaget og Hanebjælkerne over Værelset paa Loftet i Stuehuset og fastnagles med 9 cm Søm.

I Udhuset anbringes Forskalling over Vaskerum og Retirade af 2 cm tykke Brædder, der fastnagles med 6 cm Søm. Endvidere forskalles under Trapeløb.

Paa Hanebjælkeloftet indskæres mellem Spærene $2,5 \times 15$ cm Skunkebrædder.

Brædegulve i Stueetagen lægges af 1. Sort 3,2 cm høvlede og pløjede Brædder og i Loftsetagen af 2. Sort do. Paa Hanebjælker samt paa Bjælkelag i Udhus lægges 3. Sort do.

Der udskæres for samt anbringes Lemme i Spisekammargulv og i Loftet over Brændselsrum. Lemmene forsynes med 8 cm Bladhængsler og Ringtræk i forsænket Blik med 4 Skruehuller. Gulvbrædderne skal være tørre, fuldkantede, fri for gennemgaaende Ridser samt løse og raadne Knafter. Gulvene paanagles med 9 cm Dykker, som forsænkes.

De dobbelte Bræddeskillerum, som danner lodret Beklædning under Tagskraaningerne i Loftsværelset og omkring Spisekammeret, udføres af et Lag ru 3 cm og et Lag ru 2 cm Brædder. Hvor disse Bræddeskillerum støder til Mur, maa de forbindes godt med denne ved 10 cm Murstifter.

Til Tøjtørring anbringes paa begge Sider af Loftsrummet en Lægte med ialt 20 Stkr. 8 cm. galv Skruekroge.

Trapper udføres af 4 cm Vanger, 4 cm Trin og 1,5 cm Stødtrin. Der anbringes Rækværk af Rundstokke med Haandliste af 4 cm opgaaende Mægler, som Detailtegningen viser. I Trappeaabningen i Bjælkelaget anbringes høvlede 2,5 cm Bræder, og langs Underkanten af disse uden paa Loftspudsen anbringes 1,5 × 8 cm Bræder, kehlede i Kanten.

Blomsterkasser leveres og anbringes efter Detailtegningen (2 Stk.).

Brandredskaber bestaaende af en ca. 4 m lang Stige samt en Brandhage leveres. Begge Dele henlægges paa et Par solide Smedejernsknægte, der fastnagles paa Væggen under Udhusvinduerne. Over Knægtene anbringes et Tag af to Bræder paa Klink, fastnaglet til tre Lægtekonsoller.

Til Brændselsrummet leveres en fast Trappestige af 3,2 × 10 cm Vanger og Trin.

Til Retiraden leveres et fritstaaende Sæde med galv. Jernspand til at stille paa Gulvet uden Forsænkning (Model »Avanti«, København). Sædet paaheftes med Kroge til en fast Tilsætning paa Væggen.

Snedkerarbejde.

Til Snedkerarbejde anvendes bedste Sort sundt tørt Fyrretræ, frit for Marvskørhed, Ridser, blaa Splint og løse Knaster. Det færdige Arbejde skal være høvlet og afpudset, uden Fliser, Ridser og oprevne Knaster samt aldeles fuldkantet.

Alt Snedkerarbejde udføres efter Detailtegningen.

Hovedindgangsdøren udføres af marvskaaret Ramtræ, Fyldingerne af 2,5 cm Whitewood, iøvrigt som Detailtegningen.

Revledøre anbringes overalt i Udhusene af 3 m høvlede, pløjede og staffede Bræder. Revler og Skraabaand paaskrues med 5 cm Skruer. Dørene anbringes i Karme af 5 × 13 cm Planker.

Fyldingsdøre udføres som kehlede Døre af 4 × 12 cm marvskaaret Ramtræ, 2 cm Fyldinger, der om fornødent sammensløjfes og limes af 2 Stykker, iøvrigt som Detailtegningen. Dørene til Spisekammer og Skab i Køkken udføres af stumpt sammenstemmede 12 × 2 cm Ramtræ og Fyldinger af 2,5 cm.

Fodbrædder, 2,5 × 13 cm, anbringes i alle Værelser i Stueetagen. I Køkken, Spisekammer, Forstue og Loftsværelse anbringes 2,5 × 10 cm Fodbrædder. Alle Fodbrædder kehles som Dørindfatninger (se Detailtegningen). Der indsættes paa de paa Tegningen angivne Steder 3 Ventiler i Fodbræddet.

Alle Vinduer udføres efter Detailtegningen af 12 × 5 cm Karme og 3 × 5 cm Ramtræ med Træsprodsler. Til Karmenes Understykker sættes overalt notet Tilsætning, som springer frem for Muren. Om alle Vinduerne anbringes 2 × 7,5 cm Indfat-

ninger. I alle Værclser anbringes paa Muren over Vinduerne aftagelige 2×8 cm Gardinbræder, der til hver Side naar ca. 20 cm udenfor Karmene.

Til Spisekammeret leveres en Ramme med Fluenet foruden en Ramme med Glas.

Intet Snedkerarbejde maa indmures, før det er grundet.

Vinduesbeslag paalægges i Oliefarve.

Knagerække med Profil som Dørindfatningerne og af $2,5 \times 10$ cm Brædt, ca. 1,5 løb. m, anbringes i Forstuerne. Den forsynes med 7 Stk. stærke sortlakerede Jernknager.

I *Vaskerummet* anbringes et Bord med 47×47 cm Jernvask. Under Bordet anbringes en Hylde paa Stige i Bordets hele Udstrækning. Bordpladen er 4 cm tyk og Hylden $2\frac{1}{2}$ cm. Vasken forsynes med Laag.

Langs Væggen anbringes Skurelister.

I *Køkkenet* opføres det viste Bord med 4 cm tyk Bordplade og derunder en Hylde af $2\frac{1}{2}$ cm Bræder under hele Bordet. Forrammen udføres af $2\frac{1}{2}$ cm Træ, dertil Dørø med overfalsede Rammer med Hængsler, Forvridere og Messingknapper. I Spisekammeret opstilles et Bord som vist med Hylder af 2,5 cm Brædder. Samtlige Borde forsynes med 8 cm høje Skruelister, der ikke males. I *Køkkenet* anbringes 3 løb. m Liste af samme Profil som Vinduesindfatningerne til Ophængning af Køkkentøj samt en ca. 1 m bred og $1\frac{1}{4}$ m høj Tallerken række, ophængt paa 3 Murhager.

Under *Tagskraaningerne* i Loftsværelset opsættes Rammer af 3×13 cm Bræder med Lemme

— een for hvert Spærmellemrum — udførte af 2,5 cm Ramtræ og 1,5 cm Fyldinger, fastgjorte med Forvridere af Jern.

Stoppeklodser og *Fejelister* anbringes ved alle indvendige Døre i Stuehuset.

En *solid Vaskebænk* leveres til Vaskehuset den gøres 45 cm bred og $1\frac{1}{4}$ m lang og udføres af 4×6 cm Lægter.

Skabet i Køkkenet udføres af 3 cm Træ med overfalsat Dør som Detailtegningen viser; der anbringes 5 Hylder af $2\frac{1}{2}$ cm Træ. I Kælderrummet anbringes Hylder efter Tilsynets Anvisning.

Til *Køkkenet* leveres et fritstaaende Bord med 2 Skuffer; Bordpladen skal være 4 cm tyk og sammensløjfet af 1. Sort knastfri Brædder. Endvidere leveres den viste Kistebænk, begge Dele efter Detailtegningen.

Smede- og Jernstøbearbejde.

Smedearbejdet skal udføres af godt, nyt og sejt Jern. De forskellige Dele skal være fuldkantede, uden Lapper, Huller og Fliser, fuldstændig tæt og stærkt i alle Svejsninger. Alle Beslagdele skal fastgøres med Skruer, saa lange, som Trætykkelsen tillader det.

Prøver af alt Beslag kan forlanges forevist til Antagelse, forinden den endelige Udførelse eller Anskaffelse foretages.

Murankere udføres af 1×3 cm Jern med Hager, Flige, Kramper og fastgøres med smedede 10 cm Søm.

Spidsklammer udføres af $2,5 \times \frac{1}{2}$ cm Jern mindst 18 cm lange.

Hamborghængsler anbringes paa alle Fyldingsdøre.

Stabelhængsler ca. 75 cm lange samt af $4 \times 0,8$ cm Jern med Bolte og Skruer samt svære Stabler leveres til alle Revledøre.

Laase gode, dobbelte indstukne, med Vinkel-fallerør leveres til Hoveddøren og alle Fyldingsdøre. Disse Laase skal have lange Skilte, faste Halse samt stærke Messinggreb. Til hver Yderdør leveres 3 Nøgler, til hver af de øvrige Døre 1 Nøgle. Til Brændselsrum og Vaskerum leveres Kasselaase med Greb og Nøgle samt Slutblik. Til Retiradedøren og Redskabsrum leveres 3 svære Kroge med Kramper.

Til *Køkkenbordets Døre* og Skabsdøren leveres Skabshængsler, Forvridere af Jern samt Messingknapper.

Lemmene i Spisekammergulv og i Brændselsrummets Loft forsynes med stærke Bladhængsler samt Ring i forsænket Blik. Til Lemmene under Tagskraaningerne leveres 4 Stk. Jernforvridere pr. Lem.

Vinduesbeslag skal bestaa af stærke Vinkelhængsler med indstemte Nokker, Hjørnbaand, en kort Stormkrog, Vindueskrog og Hager.

Til *Dør- og Vinduesbeslag* skal anvendes 1. Sort Isenkram.

4 Stk. *Rensedøre* 23×23 cm leveres og anbringes efter Anvisning.

Jernskinner til Dørtrin udføres af $0,3 \times 4$ cm Jern og paasættes ved Hoveddøren, Døren mellem

Køkken og Vaskerum, Døren mellem Vaskerum og Brændselsrum samt udvendig Dør til Brændselsrum, 3 Skinner til hvert Dørtrin. Emklap $11\frac{1}{2} \times 23$ cm med Oplukkestang og 2 Jernhager leveres.

De viste Tagvinduer, 4 Stk., 4 Stens, leveres af Støbejern.

En Jalousiventil 23×23 cm med Fluenet udvendig leveres til Kælderrummet, og 3 Ventiler ca. 8×12 cm leves til Indsætning i Fodbrættet.

En Jernvask, 47×47 cm, med Kloakrist leveres til Vaskerummet saaledes indrettet, at Vandlaasen kan fastgøres vandtæt til Afløbstuden. Til Trappen ved Indgangsdørene leveres 2 Skrabejern, der fastgøres som nævnt under Murarbejdet.

Blikkenslagerarbejde.

Hængerender, 12 cm brede og 8 cm dybe, af Zink Nr. 14 oplægges i $3 \times 0,5$ cm galvaniserede Rendejerne anbragte med ikke over 65 cm Mellemrum og fastgjorte i 2 Lægter.

Nedløbsrør af 8 cm Diameter, Zink Nr. 12, anbringes i galvaniserede Hængselsstifter. Alle Nedløbsrør forsynes forneden med løs Krave af Zink Nr. 14 til Samling med Kloak.

Skotrender dækkes med Zink Nr. 14 og lægges forsænkede. Pladerne falses samt ombøjes i Kanten.

Fra det fritstaaende Retiradesæde føres et 8 cm Luftrør af Zink Nr. 11 op igennem Taget til fri Luft, hvor det forsynes med Hætte.

Vaskeafløb udføres af Zink Nr. 12 og befæstes

til Vaskens Tud med en Spændring, der slutter godt. Røret tildannes konisk og fastholdes af galvaniserede Hængselstifter. Forneden anbringes en Tud.

Glarmesterarbejde.

Til alle Ruder anvendes almindeligt klart dansk Glas 2 mm tykt, fri for Blærer, Vindskævhed og Ridser. Ruderne stiftes godt og kittes omhyggeligt ind- og udvendig med god Ferniskit.

Malerarbejde.

Alt høvlet Træværk, undtagen Gulve, Overflader af Trappetrin, Spisekammer- og Køkkenborde, Hyl-der samt Pladen paa det løse Bord i Køkkenet, skal males 3 Gange med Oliefarve.

Rensedøre og Tagvinduer males 2 Gange.

Tagrender og Nedløbsrør måles ikke.

Vinduerne grundes i Kitfalse, forinden Ruderne indsættes.

De forskellige Jerndelev, Laase undtagne, grundes med Mønje forinden Anbringelsen.

Gulve og Trappetrin i Stueetagen og Loftsværelset ferniseres 2 Gange. Første Fernisering udføres straks efter, at Brædegulvene er lagt, henholdsvis Trapperne anbragt.

Alle Vægge i Værelser og Forstuer limfarves med Farve efter Tilsynets Valg. I Spisekammeret og Køkkenet kalkfarves Væggene med Farve efter Tilsynets Angivelse. Paa Væggene i alle Rum samt

paa Kakkelovnspladserne i Værelserne, trækkes en 2 cm bred Streg af mørkere Farve.

Trapperækværk samt Mæglere stryges i 2 Toner.

Oliefarve stryges i rene Toner efter Tilsynets nærmere Angivelse.

Entreprenøren er pligtig at stryge Prøver i det Omfang, som det maatte blive forlangt. Forinden Grundning af Træværket foretages, skal alle Knaster, harpiksagtige Aarer og Endetræ dækkes med Schellak. Før Træværket efter Grundningen stryges, skal det omhyggeligt renses, slibes og kittes.

I Køkkenet lakeres alt Træværk efter sidste Strygning med Ripolin.

Til Kitning anvendes prima Ferniskit.

Alle Vindueslysninger spartles og stryges 3 Gange med hvid Oliemaling.

Alle Vinduer stryges 3 Gange udvendig med Blyhvidt og indvendig med Zinkhvidt uden nogen Tilsætning af andet Farvestof.

Udvendige Døre stryges i en Tone efter Anvisning af Tilsynet.

Det fritstaaende Retiradesæde ferniseres 3 Gange.

Brolægning.

Brolægningen omkring Bygningen lægges af spaltede Brosten, der stødes 5 cm med Haandstempel. Under den færdige Brolægning skal der være et 10 cm tykt Lag Grus, som leveres af Statsbanerne.

Brolægningen gives Fald fra Bygningen.

Bredden af Brolægningen skal være 1 m ved Hovedindgangssiden, iøvrigt 0,75 m.

Brønden.

Jorden, der udgraves fra Brønden, bliver at udjævne paa Byggestedet efter nærmere Anvisning.

Brønden skal være 1 m i Diameter indvendig og opføres af formede Brøndsten.

Brøndstenene skulle være godt brændte, og de haardeste anbringes ved den øverste Del af Brønden.

Brønden sættes paa en Ramme eller Krans, der sammennagles af 2 Lag 5 cm tykke Fyrreplanker, og den skal være lodret og cirkelrund.

Brønden sættes tørt i de nederste ca. 1 à 1,5 m og hennemures i den øvrige Del i Bastardmørtel 1 + 3, foroven dækket med Bastardmørtel 1 + 2.

Der henlægges et rundt Dæk af høvlede og pløjede 5 cm tykke, 1. Sort Fyrreplanker, der anbringes i en Ramme af $6 \times 6 \times 1$ cm Vinkelstaal, som forsynes med 3 Stkr. paanittede Ankere af $4 \times 1 \times 3,5$ cm Jern.

I Dækket anbringes en Lem, der forsynes med Revler, Overfald og Kramper, der vejnes.

I Brønden skal indmures fornødne 5×10 cm Lægter af Egetræ til Støtte for Pumperøret.

I Dækket anbringes en 35 cm høj Luftkasse af 4 cm tykke Bræder, forsynet med 4 Aabninger, hver 12×12 cm, dækket med galvaniseret, fint Traadnet. Kort før Bygningens Aflevering bliver Brønden at rense i Bunden, og dens Sider afskrubbes godt og afskylles, efterhaanden som Brønden

tømmes for Vand. Pumpen, der leveres af Statsbanerne, vil derefter være at anbringe ved Entreprenørens Foranstaltning.

Brønden skal være mindst 3,5 m dyb, og den skal yde mindst 1 m^3 Vand i et Døgn. Omkring Brønden anbringes en 1 m bred Brolægning af samme Beskaffenhed som den, der skal lægges omkring Bygningen.

